

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните

Дирекция „Развитие на селските райони“

2/13/2025

X 93-858/13.02.2025

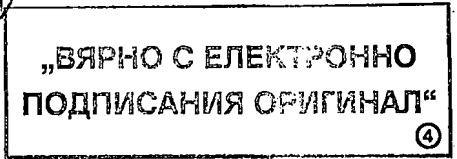
Signed by: Habibe Husnieva Topuklieva

ДО
Д-Р ЛОЗАНА ВАСИЛЕВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР НА
ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ И
РЪКОВОДИТЕЛ НА
УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН НА
СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА
РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И
СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА
2023-2027 г.

ОДОБРИЛ:

X

Д-р Лозана Василева
Ръководител на УО на
Signed by: Lozana Ilieva

ДОКЛАД

от Елена Иванова – директор на дирекция „Развитие на селските райони“

ОТНОСНО: Прием на заявления за подпомагане подадени от „Напоителни системи“ ЕАД по интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г., наричан по-нататък „Стратегическия план“

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

На основание чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, Ви представям за издаване проект на заповед за утвърждаване на насоки за кандидатстване по интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване“ от Стратегическия план.

В рамките на Европейския съюз (ЕС) през 2021 г. приключи реформата на Общата селскостопанска политика (ОСП), насочена към по-устойчиво селско стопанство, подпомагане на доходите на земеделските стопани и жизнеспособността на тяхната дейност и укрепване на европейските селски райони. В новата ОСП е заложено Съюзът да определи основните параметри на политиката въз основа на договорените цели и целеви показатели, например в областта на околната среда, изменението на климата и устойчивото развитие. Въз основа на това всяка държава членка изготвя Стратегически план за ОСП, с който се осигурява максимален принос към целите на ЕС, като се отчитат по-добре местните условия и нужди спрямо тези цели и показатели. Държавите членки имат по-голяма субсидиарност при изготвянето на рамката за съответствие и контрол, прилагана спрямо бенефициентите, включително проверките и санкциите.

Съгласно чл. 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на

общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435 от 6 декември 2021 г.) („Регламент (ЕС) 2021/2115“) държавите членки определят правната рамка, уреждаща предоставянето на подпомагане от Съюза на земеделските стопани и другите бенефициенти в съответствие със стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията и с принципите и изискванията, установени в същия регламент и в Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), („Регламент (ЕС) 2021/2116“).

Предвидено е, че държавите членки са длъжни да изпълняват стратегическите планове по ОСП, одобрени от Комисията. С Решение за изпълнение на Европейската комисия С(2022) 8749 от 7 декември 2022 г. е одобрен Стратегическият план по ОСП за периода 2023 - 2027 г. на Република България за подпомагане от Съюза, финансиран от Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони ССИ: 2023BG06AFSP001.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за подпомагане на земеделските производители, (обн., ДВ, бр. 102 от 2022 г.), се създава законовата делегация в чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители, където е предвидено, че Ръководителят на Управляващия орган на Стратегическия план утвърждава със заповед за всеки прием по интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“ – „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включени в Стратегическия план, насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане. Със заповедта се определя и краен срок за публикуване на разясненията и начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане.

Финансовата подкрепа по интервенциите се отпуска по реда на Наредба № 4 от 2024 г. за реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, за сключване и изменение на административни договори, за налагане на административни санкции за интервенциите по чл. 73, 74, 75, чл. 77, параграф 1, букви „а“, „в“ – „е“ и чл. 78 от Регламент (ЕС) 2021/2115, за условията и реда за изплащане, за отказ за изплащане и намаления на плащанията, и за оттегляне на изплатената финансова помощ за интервенциите по чл. 73, 74, 75, 77 и 78 от същия регламент (обн., ДВ бр. 92 от 2024 г.), наричана по-нататък „Наредба № 4 от 2024 г.“.

Кандидатстването, съобщаването на индивидуалните административни актове, електронни документи, електронно изявление и комуникацията се осъществява по реда и условията предвидени в Наредба № 105 от 2006 г. за условията и реда за създаване, поддържане, достъп и ползване на Интегрираната система за администриране и контрол (обн., ДВ бр. 82 от 2006 г.), наричана по-нататък „Наредба № 105 от 2006 г.“.

В Насоките за кандидатстване по интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване ” няма да се регламентират отношенията, които са уредени в Наредба № 4 от 2024 г. и Наредба № 105 от 2006 г.

Прилагането на интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване”, включена в Стратегическия план, има следните цели:

- По-ефективното използване на количеството вода за напояване за поддържане на доброто състояние на водните тела;
- Насърчаване на икономии на вода и енергийно ефективни технологии;

- Намаляване на водоземането чрез намаляване загубите на вода и смекчаване на натиска от климатичните промени.

С прилагането на интервенцията ще се постигне и принос към специфична цел SO5 на Стратегическият план: Насърчаване на устойчиво развитие и ефикасно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух, включително чрез намаляване на зависимостта от химически вещества.

В представеният проект на Насоки се уреждат условията за кандидатстване за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и условията за изпълнение на одобрени заявления за подпомагане по интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване”, включена в Стратегическия план.

В проекта на насоки са посочени допустимите дейности; териториалният обхват; бюджетът по приема; максимален размер на заявените разходи за подпомагане и интензитет на финансовата помощ; допустимите кандидати; условия за допустимост на дейностите/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане; допустими и недопустими разходи; условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обосноваост на разходите; критерии за подбор; приложим режим на минимални/държавни помощи; изискуеми документи, в т.ч. документи, доказващи съответствие с критерии за подбор; подаване на заявления за подпомагане и кореспонденция.

1. Цел на приема:

В рамките на периода за прием на заявления за подпомагане се подпомагат заявления, които допринасят за постигане на целите на интервенцията.

2. Допустими дейности:

Съгласно Стратегическия план за интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване”, са допустими материални и нематериални инвестиции за реконструкция и модернизация на съществуваща инфраструктура за напояване, използвана само за селскостопански цели и разположена извън земеделските стопанства.

3. Териториален обхват и кандидати:

Допустим кандидат по процедурата е „Напоителни системи“ ЕАД, като дейностите се осъществяват на територията на Република България.

4. Бюджет по приема:

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ за заявление за подпомагане по приема е в размер на 90 000 000 евро (176 022 000,00 лева). Левовата равностойност е определена по официален курс на Европейска централна банка, а именно: EUR 1 = BGN 1.9558.

5. Минимален и максимален размер на заявените разходи за подпомагане и интензитет на финансовата помощ:

Минималният и максималният размер на заявените разходи за едно заявление за подпомагане са определени съгласно условия по интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване” от Стратегическия план и индикативния годишен график за 2025 г., и са:

1. Минималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане е не по-малко от левовата равностойност на 15 000 евро (29 337,00 лева.)

2. Максималният размер на допустимите разходи за едно заявление за подпомагане не може да надхвърля левовата равностойност на 5 000 000 евро (9 779 000,00 лева).

За всички дейности е предвидено, че максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е в размер на 100% от общия размер на допустимите за финансово

подпомагане разходи, в съответствие със Стратегическия план и чл. 73, пар. 4, буква „в“, т. „ii“ респективно чл. 74, пар. 8, буква „б“ от Регламент (ЕС) 2021/2115.

В рамките на настоящият прием, кандидатът „Напоителни системи“ ЕАД може да подаде само едно заявление за подпомагане за един обект на инвестицията, при съобразяване с изискванията по раздел 6 „Размер на финансовата помощ за конкретно заявление за подпомагане“ от Условията за кандидатстване. В случай че кандидатът е подал повече от едно заявление за един обект, ДФЗ разглежда само последното постъпило заявление, а предходните се считат за оттеглени.

За идентификация на заявлението с цел проверка за съответствие с условието, в поле „Наименование“ във формуляра за кандидатстване в СЕУ следва задължително да се запише името на обекта на инвестиция в заглавието на заявлението.

6. Условия за допустимост на дейностите/инвестиции, в т.ч. срок за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане:

С цел да се внесе яснота и да могат да се ориентират кандидатите при подготовката на заявленията за подпомагане, условията за допустимост на дейностите са съобразени с изискванията на Регламент (ЕС) 2021/2115, Закона за подпомагане на земеделските производители, Наредба № 4 от 2024 г., както и националното законодателство в областта на околната среда и водите, както и устройство на територията.

Инвестициите за производство и съхранение на енергия от възобновяеми енергийни източници (ВЕИ) са допустими; ако произведената енергия е за собствено потребление и не надхвърлят необходимото количество енергия за покриване нуждите на допустимите инвестиции, за които е предвидено да се използва, което се доказва с анализ, изготвен и заверен от правоспособно лице, вписано в Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране (КИИП).

Одобрените заявления за подпомагане се изпълняват в срок до 24 месеца от датата на подписването на административния договор, но не по-късно от 1 септември 2029 г.

7. В раздел „Условия за допустимост на разходите и избрана система за оценка на обоснованост на разходите“ е посочено, че за обосноваността на разходите (без разходите по т. 2 от раздел 10) се представят най-малко три съпоставими независими оферти, събрани на принципа на пазарни консултации съгласно Закона за обществените поръчки. За разходите по т. 2 от Раздел 10. „Допустими разходи“ не се изисква да се представят оферти, когато за тях са определени стойности в т. 3 от Раздел 10. „Допустимите разходи“.

Допустими за подпомагане са общи разходи, свързани със съответното заявлението за подпомагане за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги, както и консултации относно екологична и икономическа устойчивост на проекти, включително проучвания за техническа осъществимост на заявлението за подпомагане. Размерът на общите разходи е лимитиран на база групи разходи. Лимитът по отделните групи разходи е частично актуализиран въз основа на разработена методика/анализ за обследване отделните нива на стойностите на тези разходи, стъпвайки на исторически данни от приемите по ПРСР 2014-2024 г. За групите общи разходи, за които не е установена достатъчна информация за нуждите на анализа, същите са оставени непроменени.

8. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Подпомагането по интервенцията не представлява държавна/минимална помощ, както е посочено в т. 8 „Информация относно оценката за държавна помощ“ на интервенция П.Г.5 Инвестиции в инфраструктура за напояване на Стратегическия план и е подробно обосновано в раздел 13. „Приложим режим на минимални/държавни помощи“ на Условията за кандидатстване.

9. Критерии за подбор:

При оценка на заявленията за подпомагане приоритет ще се предоставя, когато:

1. С инвестициите, включени в заявлението за подпомагане, се осигурява най-малко 30 % потенциална икономия на вода, съгласно настоящите технически параметри на съответния елемент на напоителната инфраструктура.;

2. Заявлението за подпомагане е за инвестиции в хидромелиоративна инфраструктура, доставяща вода за напояване на най-малко 250 дка, ползващи се от услугата "доставка на вода за напояване";

3. Инвестициите в хидромелиоративна инфраструктура по заявлението за подпомагане водят до увеличаване на площите с осигурена възможност за напояване, в границите на напоителното поле, обхванато от тях, с най-малко 250 дка спрямо площите с осигурена възможност за напояване към годината на подаване на заявлението за подпомагане;

4. Инвестициите по заявлението за подпомагане осигуряват достъп до напояване на по-голям брой земеделски стопани (ЗС);

5. Не по-малко от 5 % от площта на напоителното поле, обхванато от инвестициите по заявлението за подпомагане, се използва за отглеждане на земеделски култури, определени в насоките за кандидатстване.

6. В над 5 % от площите, ползващи се от услугата "доставка на вода за напояване" от напоителното поле, обхванато от инвестицията по заявлението за подпомагане, в рамките на земеделските стопанства се използват системи за напояване, включително системи, подпомогнати по ПРСР;

7. Над 1 % от заявените*/допустими инвестиционни разходи по заявлението за подпомагане са свързани с внедряване на иновации, включително такива, свързани с опазване на компонентите на околната среда и повишаване на тяхната ефективност. (** Точки по критерия се присъждат на база на заявените разходи при извършване на предварителна оценка и на база допустими разходи при извършване на административните проверки.*)

Финансират се заявления за подпомагане, получили най-малко 10 точки, съгласно критериите за подбор.

Критериите за подбор са гласувани на 5-то заседание на Мониторинговия комитет на Стратегическия план, проведено на 13 ноември 2024 г.

В Условието за кандидатстване е предвидено извършване на предварителна оценка по критериите за подбор, когато заявената финансова помощ на подадените заявления за подпомагане надвишава с повече от 50 на сто бюджета, определен в раздел 5 „Бюджет по приема“, съгласно чл. 11, ал. 1 от Наредба № 4 от 2024 г.

10. Условия за изпълнение:

Държавен фонд „Земеделие“ като единствената акредитирана разплащателна агенция следва да извършва плащанията по интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване“, като спазва бюджетната дисциплина. В Условието за изпълнение са уредени изискванията, свързани с техническото изпълнение на заявленията за подпомагане, финансовото изпълнение на проектите и плащане, както и мерки за информация и публичност.

Съгласно условията за изпълнение ще бъдат допустими едно авансово и две междинни плащания.

Допуснато е откриването на процедури за избор на изпълнител на дейности по заявлението за подпомагане по реда на Закона за обществените поръчки да се извършва и

преди сключването на административният договор, но не по-рано от датата на подаване на заявлението за подпомагане.

Съгласно чл. 119 от Регламент (ЕС) 2021/2115 промени в Стратегическия план по отношение на измененията в интервенциите, съфинансирани от ЕЗФРСР влизат в сила от датата, на която е представена нотификацията да Европейската комисия, или от датата, на която е подадено искането за изменение на Стратегическия план. При промени в интервенциите в областта на развитие на селските райони, държавите членки разполагат с гъвкавост да приложат промените, след изпращане на уведомление до Европейската комисия.

Предвидено е изискване за бенефициентите да сключат договорите с изпълнителите за всички разходи по одобреното заявление за подпомагане в срок до 15 месеца от подписването на административният договор, който може да бъде удължен с шест месеца.

Проектът на насоки за кандидатстване е обсъден с представители на заинтересованите страни на работна среща, проведена на 10.01.2025 г.

В съответствие с чл. 68, ал. 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители проектът на заповед, ведно с условията за кандидатстване и условията за изпълнение, са публикувани на интернет страницата на Стратегическия план и в Системата за електронни услуги преди тяхното утвърждаване за представяне на писмени предложения и възражения. Предоставен е срок от 7 дни (05.02.2025 г. до 12.02.2025 г., вкл.), заинтересованите лица да изпращат писмени предложения и възражения по публикуваните проекти. Към настоящия доклад е приложен проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и Справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото обсъждане на проекта на заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и проекта на доклад към нея. Направените целесъобразни бележки и предложения са отразени.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР,

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 68, ал. 2 от Закона за подпомагане на земеделските производители предлагам да издадете заповед за утвърждаване на насоки, определящи условията за кандидатстване и условията за изпълнение на одобрените заявления за подпомагане подадени от „Напоителни системи“ ЕАД по интервенция „П.Г.5 - Инвестиции в инфраструктура за напояване”, включена в Стратегическия план и за определяне на начална и крайна дата за подаване на заявленията за подпомагане, както и краен срок за публикуване на разясненията.

Приложение: Проект на Заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и Справка за отразяване на постъпилите предложения от общественото обсъждане на проекта на заповед за утвърждаване на Насоки за кандидатстване и проекта на доклад към нея.

С уважение,

X

Елена Иванова
Директор
Signed by: Elena Angelova Ivanova

